

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 88/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokáti Heinrich s.r.o., Skautská 12, Nitra, proti postupu Okresnej prokuratúry Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 304/21/2207 a jej upovedomeniu z 21. februára 2024 a postupu Krajskej prokuratúry v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 1KPt 326/22/2200 a jej vyrozmneniu z 29. mája 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom (nekonaním) okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 304/21/2207 (ďalej aj „postup okresnej prokuratúry“) a jej upovedomením č. k. 3 Pv 304/21/2207-73 z 21. februára 2024 a postupom (nekonaním) Krajskej prokuratúry v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 1KPt 326/22/2200 (ďalej aj „postup krajskej prokuratúry“) a jej vyrozmnením č. k. 1KPt 326/22/2200-9 z 29. mája 2024. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnej prokuratúre a krajskej prokuratúre, aby v konaní o žiadosti o kladný pokyn k vráteniu zadržaného vodičského preukazu konali bez zbytočných prietahov. Zároveň navrhuje priznať mu finančné zadosťučinenie 3 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave, odboru kriminálnej polície, 1. oddelenia vyšetrovania bolo pod ČVS: ORP-1288/1-VYS-TT-2021 Si z 20. decembra 2021 podľa § 206 ods. 1 Trestného

poriadku sťažovateľovi vznesené obvinenie pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“) – dopravná nehoda medzi vozidlom Zetor Forterra 140HSX s prípojným vozidlom značky ZDT Mega 20, ktorého vodičom bol sťažovateľ, a motocyklom BMW R11500R, ktorého vodič na mieste nehody zraneniam podľaohol.

3. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave, Okresný dopravný inšpektorát v Hlohovci (ďalej len „okresný dopravný inšpektorát“) pod č. ORPZ-TT-ODI4-2021/003463-047 rozhodnutím z 13. septembra 2021 v spojení s rozhodnutím Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave, Krajského dopravného inšpektorátu pod č. KRPZ-TT-KDI3-2021/005233-002 z 2. novembra 2021, právoplatným 5. novembra 2021, sťažovateľovi zadržalo jeho vodičský preukaz.

4. Sťažovateľ podal okresnému dopravnému inšpektorátu žiadosť o vrátenie zadržaného vodičského preukazu z 22. decembra 2022. Okresný dopravný inšpektorát v odpovedi z 11. januára 2023 na žiadosť uviedol, že pri zadržaní vodičského preukazu podľa § 70 ods. 1 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) konal v súlade s § 70 ods. 7 zákona o cestnej premávke, pričom dôvody tohto zadržania naďalej trvajú.

5. Sťažovateľ následne podal žiadosť o „*kladný pokyn k vráteniu zadržaného vodičského preukazu*“ adresovanú Okresnej prokuratúre Trnava, ktorá ho listom z 23. februára 2023 upovedomila o tom, že žiadosti nevyhovela, keďže z hľadiska bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky naďalej trvajú dôvody pre zadržanie vodičského preukazu.

6. O vrátenie vodičského preukazu sťažovateľ opätovne požiadal okresný dopravný inšpektorát listom z 11. januára 2024. Z vyrozumienia okresného dopravného inšpektorátu z 29. januára 2024 rovnako vyplýva, že dôvody zadržania vodičského preukazu aj naďalej trvali.

7. Obdobnú žiadosť sťažovateľ podal aj okresnej prokuratúre na podklade listu z 15. februára 2024 (z dôvodu, že celý život pracuje ako vodič, čo pri zadržaní vodičského preukazu nie je možné; rozoberajúc závery znaleckého posudku o zavinení nehody, z ktorého majú vyplývať porušenia pravidiel cestnej premávky zo strany vodiča motocykla), ktorá ho namietaným upovedomením č. 3 Pv 304/21/2207-73 z 21. februára 2024 vyrozumela o tom, že jeho žiadosť odstúpila na účel ďalšieho konania o nej Okresnému súdu Trnava z dôvodu podanej obžaloby.

8. Okresný súd oznámením z 29. februára 2024 upovedomil okresnú prokuratúru (na vedomie zaslal odpoveď aj sťažovateľovi), že z jeho strany nie je možné rozhodovať o vrátení zadržaného vodičského preukazu, keďže predmetná trestná vec nie je právoplatne skončená.

9. Sťažovateľ podal žiadosť o preskúmanie postupu okresnej prokuratúry z 30. apríla 2024 Krajskej prokuratúre Trnava, ktorá túto vybavila namietaným vyrozumiením. Po preskúmaní dozorového spisu konštatovala, že vo veci bola okresnému súdu 20. októbra 2023 podaná obžaloba, v nadväznosti na čo vyhodnotila postup okresnej prokuratúry, ktorá odstúpila sťažovateľovu žiadosť z 15. februára 2024 okresnému súdu na ďalšie konanie o nej, ako správny. Krajská prokuratúra zistila, že okresný súd vo veci žiadosti ďalej nekonal z dôvodu, že trestná vec nebola právoplatne skončená, o čom vyrozumel okresnú prokuratúru, ako aj sťažovateľa. Akcentovala, že k spätnému vráteniu žiadosti okresnej prokuratúre nedošlo. V nadväznosti na uvedené

vyhodnotila postup okresnej prokuratúry za zákonný a sťažovateľovu žiadosť o preskúmanie jej postupu ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Proti namietanému postupu okresnej prokuratúry a jej upovedomeniu, ako aj postupu krajskej prokuratúry a jej vyrozumeniu sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) okresná prokuratúra postupovala nedôvodne, keď sťažovateľovu žiadosť o vrátenie zadržaného vodičského preukazu odstúpila okresnému súdu z dôvodu už podanej obžaloby, keďže okresný súd nemal kompetenciu rozhodnúť o tejto žiadosti;

b) okresná prokuratúra nekonala o žiadosti o vrátenie zadržaného vodičského preukazu ani po doručení oznámenia okresného súdu, že vo veci nie je možné z jeho strany rozhodovať (vec nebola právoplatne skončená, pozn.). Predmetné nekonanie je arbitrárnym, nesprávnym a protiústavným postupom. Bola povinná vo veci konať či už kladne alebo záporne, nie nerozhodovať vôbec. Nič na tom nemení ani fakt, že okresným súdom jej nebola spätne vrátená ňou odstúpená žiadosť o vrátenie vodičského preukazu. Oznámenie okresného súdu o nemožnosti vo veci rozhodnúť bolo zasielané okresnej prokuratúre ako adresátovi a „len“ na vedomie sťažovateľovi;

c) akceptovanie postupu, kedy do podania obžaloby má prokuratúra právomoc na rozhodovanie o žiadostiach o vrátenie vodičského preukazu a po podaní obžaloby už nie, je ústavne neakceptovateľné z dôvodu, že 1. značná časť subjektov, proti ktorým je podaná obžaloba, by stratila možnosť podať takú žiadosť oproti tým, na ktorých obžaloba (ešte) podaná nebola, a 2. konanie súdov nie je časovo ohraničené, vďaka čomu by došlo k znevýhodneniu týchto osôb, a to aj na neprimerane dlhý čas;

d) čakanie na právoplatné rozhodnutie všeobecných súdov bez rozhodnutia okresnej prokuratúry o sťažovateľovej žiadosti by „presiahlo“ účel sledovaný § 70 zákona o cestnej premávke a znamenalo by neprimeraný zásah do namietaných práv;

e) krajská prokuratúra odobrila neústavný postup okresnej prokuratúry;

f) upovedomenie okresnej prokuratúry a vyrozumenie krajskej prokuratúry nespĺňa minimálne požiadavky na tzv. kvalitu rozhodnutia (čoho sa sťažovateľ domáha, ako bola jeho žiadosť posúdená, akými úvahami sa pritom prokuratúra zaoberala, ako posúdila sťažovateľove argumenty a na podklade akých právnych predpisov rozhodla).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) upovedomením okresnej prokuratúry, ktorá informovala sťažovateľa o odstúpení jeho žiadosti o vrátenie zadržaného vodičského preukazu na účel ďalšieho konania o nej okresnému súdu a jej následným nekonaním o tejto žiadosti, ako aj postupom a vyrozumením krajskej prokuratúry, ktorá vyhodnotila postup okresnej prokuratúry ako zákonný a sťažovateľovu žiadosť ako nedôvodnú.

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom okresnej prokuratúry a jej upovedomením:

12. Ústavný súd uvádza, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

13. Sťažovateľ namietal postup (nečinnosť) okresnej prokuratúry a jej upovedomenie pred krajskou prokuratúrou, ktorá jeho žiadosť o preskúmanie postupu okresnej prokuratúry riadne preskúmala a vyhodnotila. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv postupom krajskej prokuratúry a jej vyrozumením:

14. Súčasťou namietaného základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry a tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa opravným prostriedkom (sťažnosťou, ale aj žiadosťou podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej opravnému prostriedku (sťažnosti, podnetu – žiadosti) vyhovelí (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06).

15. Sťažovateľ namieta, že vyrozumenie krajskej prokuratúry nespĺňa minimálne požiadavky na tzv. kvalitu rozhodnutia. Tvrdí, že krajská prokuratúra odobrila neústavný postup okresnej prokuratúry, ktorá vo veci riadne nerozhodla, ale odmietla konať a rozhodnúť, a z tohto dôvodu postupovala v rozpore s účelom § 70 zákona o cestnej premávke. Jej nekonanie je ústavne neakceptovateľné aj z dôvodu, že 1. značná časť subjektov, proti ktorým je podaná obžaloba, by stratila možnosť podať žiadosť o vrátenie vodičského preukazu oproti tým, na ktorých obžaloba (ešte) podaná nebola, a 2. konanie súdov nie je časovo ohraničené, vďaka čomu by došlo k znevýhodneniu týchto osôb, a to aj na neprimerane dlhý čas.

16. Ústavný súd v úvode poukazuje na fakt, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nenamieta samotné zadržanie vodičského preukazu rozhodnutiami okresného súdu či krajského dopravného inšpektorátu, ale postup krajskej prokuratúry a jej vyrozumenie, ktoré predstavovalo úkon smerujúci k informovaniu sťažovateľa o postupe pri vybavení jeho žiadosti o preskúmanie postupu okresnej prokuratúry. Ústavný súd predmetné konštatuje z dôvodu, že zadržanie vodičského preukazu je plnohodnotne súdne testovateľné v rámci preskúmania správneho rozhodnutia súdom podľa zákona Správneho súdneho poriadku (m. m. III. ÚS 19/2022).

17. V kontexte sťažovateľom namietaných skutočností [bod 10 písm. b) a f) tohto uznesenia] ústavný súd v prvom rade poukazuje na charakter vyrozumenia ako procesného úkonu orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu. V okolnostiach prerokovanej veci je možné skonštatovať, že ide o vyrozumenie, resp. upovedomenie krajskej prokuratúry (čl. 6 Príkazu generálneho

prokurátora Slovenskej republiky por. č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní) na žiadosť sťažovateľa o preskúmanie postupu a upovedomenia okresnej prokuratúry. Zo sémantického hľadiska sa upovedomením orgánu činného v trestnom konaní rozumie poskytnutie vyrozumenia o procesnom úkone (vykonanom alebo plánovanom) alebo na základe žiadosti subjektu trestného konania o tom, či je v jeho právomoci vyhovieť podaniu podávateľa a v pozitívnom prípade oznámiť mu rozsah prijatých opatrení. Ak argumenty podávateľa nemožno akceptovať, v upovedomení (v okolnostiach predmetnej veci vyrozumení) sa uvedú dôvody, ktoré bránia prijatím požadované opatrenia. Pokiaľ ide o náležitosti, Trestný poriadok ich nepredpisuje. Samotný obsah a rozsah je tak ponechaný na úvahe jeho spracovateľa. Napriek tomu musí mať upovedomenie orgánov činných v trestnom konaní takú kvalitu, ktorá zodpovedá povahe procesného úkonu, ktorého sa dotýka, obsahu podania podávateľa a osobitostiam trestného konania, najmä jeho štádiu, v ktorom sa poskytuje. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené dodáva, že na odôvodnenie namietaného vyrozumenia nemožno klásť rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (m. m. IV. ÚS 534/2012, III. ÚS 384/2015).

18. Po oboznámení sa s namietaným vyrozumením krajskej prokuratúry ústavný súd konštatuje, že jej obsahom bol záver o tom, že postup okresnej prokuratúry bol zákonný a sťažovateľova žiadosť o jeho preskúmanie nedôvodná. Krajská prokuratúra zistila, že vo veci bola okresnému súdu 20. októbra 2023 podaná obžaloba (čo sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nerozporuje, pozn.), v nadväznosti na čo vyhodnotila ako správny taký postup okresnej prokuratúry, ktorá sťažovateľovu „*Žiadosť o kladný pokyn k vráteniu zadržaného vodičského preukazu*“ z 15. februára 2024 odstúpila okresnému súdu na ďalšie konanie o nej. Rovnako konštatovala, že okresný súd vo veci tejto žiadosti následne nekonal, keďže z jeho strany nebolo možné rozhodovať o vrátení zadržaného vodičského preukazu, keďže predmetná trestná vec ešte nebola právoplatne skončená. O predmetnom vyrozumel tak okresnú prokuratúru, ako aj sťažovateľa. Krajská prokuratúra akcentovala, že k spätnému vráteniu sťažovateľovej žiadosti okresnej prokuratúre nedošlo.

19. Z popísaných skutočností vyplýva, že v čase, keď sťažovateľ adresoval okresnej prokuratúre žiadosť o vrátenie zadržaného vodičského preukazu, sa jeho trestná vec nachádzala v procesnom štádiu po podaní obžaloby. Z uvedeného dôvodu odstúpila jeho žiadosť okresnému súdu [prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní (§ 230 Trestného poriadku)]. Krajská prokuratúra sumarizovala postupnosť jednotlivých vykonaných úkonov, pričom žiadosťou sťažovateľa o preskúmanie postupu prokurátora sa riadne zaoberala a o jeho vybavení sťažovateľa vyrozumela, v nadväznosti na čo ústavný súd nemôže prisvedčiť sťažovateľovej námietke o nedostatku kvality predmetného vyrozumenia.

20. Pokiaľ sťažovateľ namieta nevyhnutnosť čakať na právoplatné rozhodnutie všeobecných súdov bez rozhodnutia okresnej prokuratúry, čo má byť v rozpore s § 70 zákona o cestnej premávke, ústavný súd uvádza, že sťažovateľovi bol zadržaný vodičský preukaz podľa § 70 ods. 1 písm. a) zákona o cestnej premávke, v zmysle ktorého je policajt oprávnený zadržať vodičský preukaz vydaný orgánom Slovenskej republiky alebo orgánom iného štátu, ak možno uložiť trest alebo sankciu zákazu činnosti spočívajúcu v zákaze vedenia motorového vozidla. Zadržanie vodičského preukazu podľa § 70 ods. 1 písm. a) zákona o cestnej premávke pritom môže trvať

až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej (§ 70 ods. 3 zákona o cestnej premávke). Orgán, ktorý koná vo veci súvisiacej so zadržaním vodičského preukazu, je povinný v každom štádiu konania skúmať odôvodnenosť zadržania vodičského preukazu z hľadiska bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Ak dôvody zadržania nie sú alebo pominuli, musí byť vodičský preukaz vodičovi bezodkladne vrátený (§ 70 ods. 6 zákon o cestnej premávke).

21. Z dosiaľ uvedených skutočností je zrejmé, že tak okresný dopravný inšpektorát, ako aj okresná prokuratúra priebežne v prípravnom konaní skúmali dôvodnosť zadržania vodičského preukazu. Následne sa krajská prokuratúra v rámci namietaného vyrozumenia, preskúmajúc postup okresnej prokuratúry, stotožnila s jej záverom, že vo vtedajšom štádiu trestného konania (vzhľadom na podanú obžalobu) nie je rozhodovanie o predmetnej otázke na strane prokuratúry. Konanie pred súdom však v okolnostiach prerokúvanej veci nebolo v rozhodnom čase ešte právoplatne skončené. V nadväznosti na popísané ústavný súd nenašiel dôvod na prisvedčenie sťažovateľovej námietke o rozpore konania krajskej prokuratúry s účelom § 70 ods. 1 Trestného poriadku.

22. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že sťažovateľ prípadnú dĺžku konania (či už prípravného alebo konania pred súdom) nenamietal, t. j. v petite ústavnej sťažnosti a ani v jej odôvodnení neoznačil ako porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov, prípadne právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. V prípade konania pred súdom má ale sťažovateľ k dispozícii aj účinný právny prostriedok nápravy podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd poskytuje a na ktorého použitie je sťažovateľ oprávnený. V kontexte popísaného nie je možné stotožniť sa ani so sťažovateľovým tvrdením o ústavne neakceptovateľnom rozdelení žiadateľov o vrátenie vodičského preukazu (sťažovateľ má k dispozícii účinné právne prostriedky).

23. V nadväznosti na komplex uvedených skutočností v spojení so sťažovateľom prednesenými námietkami nie je v okolnostiach prerokúvanej veci možné prisvedčiť námietke sťažovateľa o svojvoľnom alebo ústavne neakceptovateľnom odôvodnení vyrozumenia krajskej prokuratúry ako výsledku jej namietaného postupu, v nadväznosti na čo ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny) ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

24. Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajskej prokuratúry a jej vyrozumením, ústavný súd konštatuje, že tento článok dohovoru sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom (m. m. III. ÚS 206/06). Krajská prokuratúra nemala postavenie súdneho orgánu a jej akékoľvek rozhodnutie nie je súdnym rozhodnutím v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nevzťahujú sa na ňu preto striktne ani požiadavky vyplývajúce z práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré vyvodila judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vychádzajúc z uvedeného, možno uzavrieť, že tento článok dohovoru nie je na okolnosti prerokúvanej veci aplikovateľný (m. m. II. ÚS 60/2023, II. ÚS 535/2024). Ústavná sťažnosť sťažovateľa je tak v tejto časti nezlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ju ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

25. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. februára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu